Contributed by Herman Michiel
zondag, 18 december 2011 - Last Updated zondag, 18 december 2011

De top van 8- 9 december was volgens sommigen de top over het voortbestaan van de euro, het ging erop of eronder zijn, alles of niets … Deze nieuwe top volgde op die van 26-27 oktober, van 23 oktober, van 21 juli, van 23-24 juni, van 24-25 maart, van 11 maart, de 'Europacttop' van 4 februari … Het déjà-vu-effect is bijna meelijwekkend, de gevolgen echter steeds driester voor de grote meerderheid van de Europeanen die leven van hun arbeid of een uitkering.

Als er uit de politieke constructie 'EU' genoemd niets méér uitkomt dan variaties op steeds maar hetzelfde, dan moet men besluiten dat er in die constructie ook niets méér zit. We mogen er immers vanuit gaan dat de Europese leiders zeer goed weten dat de EU-constructie, de euro-constructie in het bijzonder, aan de rand van de afgrond staat, dat ze koortsachtig werken aan oplossingen, dat ze hun slaap laten om de meubels te redden. De resultaten van de voorbije topbijeenkomst bewijzen echter eens te meer dat de gereedschapskist waarin ze grabbelen niks bevat dat opgewassen is tegen de situatie.

'President' Van Rompuy vatte de bereikte resultaten samen: op korte termijn wordt er 200 miljard € aan het IMF bezorgd dat daarmee Europese landen kan helpen. De omweg via het IMF heeft als 'voordeel' dat deze instelling haar gekende eisen kan stellen op het vlak van hervormingen; het vermijdt ook formeel de overtreding van het verdrag van Lissabon dat onderlinge steun tussen lidstaten of steun vanuit de ECB verbiedt. Voorts wordt het voorlopig reddingsfonds EFSF binnenkort opgepompt; dat is geen nieuws, sinds maanden is er sprake van 'leveraging' tot 1000 miljard, maar hoe is nog niet gezegd.

Het permanent hulpfonds ESM komt er een jaar vroeger dan eerst gepland, maar dat is dan toch ook nog wachten tot juli 2012. En de middelen, 500 miljard, zijn hoogstens voldoende om enkele kleine lidstaten bij te springen, niet als het gaat over Italië, Spanje, Frankrijk… De toekenning van leningen uit dit fonds zou iets gemakkelijker worden omdat geen unanimiteit in de Raad vereist is. Het probleem zal echter blijven dat niemand uit vrije wil gebruik maakt van de Europese fondsen, omdat men afstand neemt van zijn soevereiniteit (of wat ervan over blijft) en een trojka van EC-ECB-IMF-agenten het bewind overneemt.

Ook geen sprake meer van 'PSI', Private Sector Involvement. In oktober werd zogezegd de private sector mee in het bad genomen voor de Griekse schuldherschikking door 50% van de schuld te laten vallen; in werkelijkheid was dit gewoon een erkenning van de feitelijke toestand (en in feite een garantie aan de banken dat ze minstens 50% zouden terugkrijgen). Maar de markten reageerden boos, en de Europese leiders zullen deze 'fout' niet herhalen. De banken willen natuurlijk hún versie van PSI: Public Sector Involvement.

Op medium- en langere termijn heeft de EU, of toch een deel ervan, weer een pact gebaard. Nu geen Europluspact zoals een half jaar geleden, maar een Begrotingspact. (Velen in de media, de VRT inbegrepen, spreken van een 'fiscaal pact', foute en misleidende letterlijke vertaling van het Engelse 'fiscal compact'. Het gaat over de overheidsbegrotingen, niet – of slechts indirect – over belastingen).

Het wordt weer een 'plus'-pact: de landen van de eurozone plus de liefhebbers. Londen blijft erbuiten. Het pact zou inhouden dat begrotingstekorten in de regel hoogstens 0,5% van het BBP zouden bedragen. Dit pact wast dus nog 2,5% witter dan het stabiliteitspact dat de grens op 3% legt. De sancties bij overtreding van de 3%-grens zullen automatisch worden, maar dat was reeds het geval ten gevolge van het pas goedgekeurde sixpack… Zou er daar dan niemand opgemerkt hebben dat ook een 0%-grens (of een overschot) met computergeprogrammeerde sancties de

Contributed by Herman Michiel
zondag, 18 december 2011 - Last Updated zondag, 18 december 2011

Europese crisis evenzeer oplost als een pleister op de kerncentrale van Fukushima de straling tegen gaat?

Verder zijn de Europese leiders blijkbaar nog wat aan het herkauwen van hun vorige topbijeenkomsten. Dat de ontwerpbegrotingen aan de Europese Commisssie moeten worden voorgelegd, is geen nieuws. Dit schandaal was reeds in het Europees Semester vervat en versterkt door het 6-pack. Maar blijkbaar vertrouwen ze niet erg meer op hun eigen juridisch bouwsel. De begrotingsdiscipline staat nu al gegrift in het Stabiliteitspact sinds 1997, in het Europluspact, in het sixpack, in de nieuwe wetsontwerpen die de Commissie lanceerde op 23 november ll., en toch wil men dit heilig principe in de nationale grondwetten (‘of equivalent’) laten beitelen. Het lijkt bijna een politiek testament, om zeker te zijn dat de discipline blijft ook al is er geen Europese Unie meer…

Men kan niet ontkomen aan de conclusie dat dit Europa niet beter kan. Zijn politieke horizon is een cirkeltje van nog geen meter diameter, met daarin alleen wat begripjes als concurrentie, begrotingsdiscipline, privaat ondernemerschap, winsten, financiële markten… Misschien kun je het mensen niet kwalijk nemen dat ze een beperkte horizon hebben; misschien was Herman Van Rompuy te goeder trouw als hij Kroatië als 28e lidstaat welkom heette en hen welvaart beloofde in deze grote Unie. We moeten het wel onszelf kwalijk nemen als we dergelijke mensen aan het bewind laten van een dergelijke constructie.

Dit artikel verscheen eerder op Ander Europa